

19 listopada br., podczas jubileuszowego X Kongresu Kolejowego, poznaliśmy wyniki III już edycji. Laureatem został dworzec w Goczałkowicach Zdroju. Natomiast nagrodę publiczności otrzymał dworzec Przemysł Główny.

Konkurs, organizowany przez Fundację ProKolej we współpracy z Fundacją Grupy ma na celu wyróżnienie najlepszych dworców kolejowych w Polsce. Warto dodać, że czynnych obiektów jest niemalże 600. Konkurs służy promocji transportu kolejowego, zebraniu i propagowaniu dobrych praktyk w obsłudze podróżnych oraz promowaniu nowoczesnych i funkcjonalnych obiektów użyteczności publicznej. W konkursie doceniana jest również ciekawa architektura dworcowa.

Dworce stanowią wizytówkę kolei i są pierwszym miejscem, w jakim spotykają się podróżni rozpoczynający swoją podróż. Dlatego tak ważne jest, aby dworce były przyjazne i dostępne dla wszystkich, a także korzystały z ekologicznych rozwiązań konstrukcyjnych i eksploatacyjnych, co cechuje nowoczesne budownictwo.

Na liście 10 finalistów tegorocznego konkursu znalazły się aż 3 dworce, których modernizacja została współfinansowana ze środków unijnych w ramach Programu Infrastruktura i Środowisko 2007-2013: Wrocław Główny, Bydgoszcz Główna i dworzec w Gliwicach. Łączna wartość środków unijnych jaką przeznaczono na te dworce opiewa na kwotę aż 285 mln zł.

Wrocław Główny

Milowym krokiem w historii dworca Wrocław Główny była przebudowa z lat 2010-2012 współfinansowana ze środków unijnych w ramach Programu Infrastruktura i Środowisko. Inwestycja objęła cały kompleks. Wygląd zmienił plac dworcowy, który stał się prawdziwym placem miejskim z zielonymi wyspami, uporządkowaną zielenią, deptakami, kolorowymi fontannami i nową małą architekturą. Wybudowano parking naziemny i podziemny. Przebudowie uległ budynek główny wraz z holem kasowym, dostosowując go do współczesnych wymagań technicznych. Przy czym niezwykle istotne było zachowanie jego walorów historycznych i architektonicznych. Efekty przeprowadzonych podczas przebudowy prac konserwatorskich można podziwiać dziś w poddanych renowacji salach: Sesyjnej i Cesarskiej. Dworzec stał się bardziej przyjazny dla podróżnych dzięki wykonaniu nowych klatek schodowych z windami, a także schodów ruchomych w holu dworca. W całkowicie nowy sposób zaaranżowano przestrzeń obsługi podróżnego. W zachodniej części holu kasowego znajdziemy informację turystyczną i dziewięć kas biletowych, InfoDworzec i poczekalnię. We wschodniej: informację kolejową, centra obsługi klienta.

Bydgoszcz Główna

Historia bydgoskiego dworca kolejowego sięga ponad półtora wieku wstecz. W 1851 roku powstał jego pierwszy budynek. W latach 2014-2015 dokonano kompleksowej przebudowy dworca głównego. Inwestycja w Bydgoszczy objęła budowę nowego dworca i modernizację budynku między-peronowego oraz gruntowny remont peronów wraz z podziemnymi przejściami. Przedsięwzięcie było współfinansowane ze środków unijnych, w ramach Programu Infrastruktura i Środowisko. Dworzec Bydgoszcz Główna jest jednym z trzech największych pod względem nakładów oraz powierzchni dworców, oddanych do użytku podróżnych od 2012 roku. Jest nowoczesny, funkcjonalny i przyjazny dla osób o ograniczonej mobilności. Dworzec kolejowy po modernizacji jest jedną z wizytówek miasta. Dla wielu osób to właśnie ten gmach jest miejscem, od którego zaczynają poznawać miasto. Zrewitalizowano

też zabytkowy gmach dworca wypowego. Zdaniem wielu osób jest to udane połączenie nowoczesności z historią.

Dworzec w Gliwicach

Budynek dworca w Gliwicach jest drugim pod względem wielkości dworcem kolejowym konurbacji górnośląskiej. Stacja kolejowa została otwarta 2 października 1845 wraz z otwarciem linii kolejowej z Wrocławia. Dworzec w Gliwicach został w pełni oddany dla podróżnych (po przebudowie i rozbudowie peronów) w grudniu 2016 r. Modernizacji współfinansowanej ze środków unijnych w ramach Programu Infrastruktura i Środowisko, został poddany zarówno budynek jak i perony gdzie wykonano zadania na 4 peronach dodatkowo w jednym z wejść na perony zamontowano windy. Tunelem, na którym zostały zamontowane ruchome schody na perony, mieszkańcy i podróżni mogą dotrzeć z jednej strony miasta na drugą. W holu głównym dworca (w tzw. dominancie), na ścianie położona jest zabytkowa mozaika.

W ramach obecnej perspektywy Programu Infrastruktura i Środowisko środki skierowano na modernizację 114 dworców realizowanych w ramach 12 projektów dworcowych o łącznej wartości całkowitej ponad 1 mld zł. Wszystkie umowy o dofinansowanie zostały zawarte, a łączna kwota dofinansowania ze środków unijnych wynosi ponad 725 mln zł. W odróżnieniu od poprzedniej perspektywy, tym razem zdecydowano się na wsparcie projektów obejmujących grupy dworców, wszystkich kategorii - od dworców premium w miastach wojewódzkich po dworce lokalne i turystyczne w niewielkich miejscowościach. Takie działanie przyczynia się do zmniejszania wykluczeń transportowych w naszym kraju, a Program Infrastruktura i Środowisko jest obecny niemalże wszędzie na kolejowej mapie Polski.

Pierwszy dworzec współfinansowany ze środków unijnych w ramach Programu Infrastruktura i Środowisko został już oddany do użytkowania w tym roku, w najbliższym czasie kolejne dworce będą udostępniane podróżnym. Cały proces inwestycyjny planowo ma zakończyć się do 2023 r.

W liczbach inwestycje dworcowe prezentują się następująco:

- 56 dworców to budynki zabytkowe, gdzie prace będą polegały na przebudowie zgodnie z zaleceniami konserwatora zabytków,
- 36 dworców to dworce IDS „Innowacyjne Dworce Systemowe” (modułowe, bądź wg. indywidualnego projektu), charakteryzujące się wyjątkowymi proekologicznymi zastosowaniami takim np. jak odzysk wody deszczowej,
- 9 dworców będzie podlegała przebudowie wg. indywidualnego schematu,
- 13 dworców obejmuje prace polegające tylko na dostosowaniu do norm TSI.

Źródło: funduszeuropejskie